

Private fællesveje – et gode eller et onde?

I sommeren 2009 kom en flot kuvert fra kommunen dumpende ind ad langt de fleste af vore brevsprækker. Det viste sig, at nu skulle vore næsten helt udmærkede offentlige veje, som dog med alderen var blevet lidt trætte og udslidte, nedklassificeres til private fællesveje. Hvorfor nu det – jo kommunen skulle spare penge her og nu. Men er det nu også rigtigt, at dette tryknummer vil skaffe flere penge til kommunekassen, eller er det bare som at tisse i bukserne. Det giver, som bekendt, en momentan varme, men det bliver rigtig koldt og ubehageligt bagefter.

A og B mennesker

Bare ordet "nedklassificere" smager jo af en andenrangs vej, men det er vel også sagen i en nøddeskal.

Umiddelbart er der måske ikke nogen synlig forskel for trafikanten på, om vejen er offentlig eller privat.

Det skulle da lige være vejens tilstand, der måske røbede, hvilken rangklasse vejen er indordnet under. Men for den enkelte grundejer er der en enorm forskel på, om vejen tilhører den ene eller anden klasse.

Grundejere, som får en privat fællesvej uden for døren, bliver med ét gjort til B mennesker. A menneskerne med en offentlig vej lige uden for døren kan stadig leve livet videre ubekymret, hvorimod B menneskerne får væltet en række forpligtelser over på sig uden at blive økonomisk kompenseret eller afklaret, hvor de står juridisk set i tilfælde af færdselsulykker mv.

Ved at få sin ellers gode offentlige vej nedklassificeret til en privat fællesvej skifter vejen ikke bare navn, men ansvarsfordelingen og betalingen for vejens almene tilstand skifter radikalt.

Alle med en stump privat fællesvej uden for døren skal nu til at varetage alle de ting, som kommunen hidtil har taget sig af lige fra at være juridisk kyndig, asfalteksper, afstrøbnings- og skilteekspert til kloakekspert, for ikke også at tale om snerydnings- og saltningseksper. Jo – der er nok at sætte sig ind i for den enkelte grundejer.

Der er ikke den ting, som man kan blive ansvarliggjort for, og hvis man ikke lige makker ret, så har kommunen stadig sit trumfkort i baghånden. Den er stadig vej-

myndighed og bestemmer dermed, hvilken vedligeholdelsesmæssige standard vejen skal have – også efter overdragelsen. Der er fuldstændigt som, at kommunen har et sugerør lige direkte med i din tegnebog. De bestemmer – du betaler.

Et lille eksempel fra dagligdagen

Et ægtepar var ude at køre en aftentur på cykel. På Mosebakkens stod der en lille forknýt rørgalge uden tavle, som var blevet bøjet 45° af en bilist, der havde glemt at se sig for i bakspejlet, se figur 1. Selve tavlen var væk, og der var nu kun rørrammen tilbage. Da var mørkt, overså kvinden skiltet med det resultat, at hun slog en forlæns salto og landede med cyklen over sig er par meter længere henne ad vejen. Heldigvis havde hun cykelhjelm på, ellers kunne det have gået gruelig galt. Nu blev det bare til et par hudafskrabninger og et

Figur 1. Det famøse skilt set i dagslys.

par trykkede ribben, en smadret cykel og bærbar computer.

Hun ville selvfølgelig gerne have erstattet sin cykel og computer pga. det misligholdte skilt og kontaktede derfor Lyngby-Taarbæk Kommune – men nej hus forbi – der var så uheldigt, at det var en privat fællesvej, det famøse skilt stod på. Kommunen henviste straks til vor grundejerforening, som den mente var ansvarlig for vejen – hus forbi igen – vor grundejerforening har jo som bekendt frivilligt medlemskab, og vi tager os derfor ikke specifikt af de private fællesveje. Så tilbage til kommunen igen. Var der ikke en vedligeholdelse aftale med kommunen for den pågældende vej. Det var der måske – kommunen og Mosebakkens grundejere var ikke helt klar over, om den var gældende eller ej på det pågældende

tidspunkt, men under alle omstændigheder indeholdt kontrakten ikke vedligehold af skiltene. Hvad så! Hen til forsikrings selskabet, kunne de måske hjælpe. Men nej – ansvarsforholdene var tilsyneladende ikke afklaret, så her var heller ingen hjælp at hente.

Lyngby-Taarbæk Kommune vidste hverken ud eller ind og måtte skrive til Vejdirektoratet for at få en udtalelse om ansvarsforholdene ved den pågældende ulykke.

Der var nu kun en ting tilbage at gøre for den stakkels kvinde, og det var at lægge sag an mod den formastelige grundejer ud for hvis grund, skiltet tilfældigt var placeret – måske af kassen.

Hele den beskrevne ørkenvandring kom heldigvis ikke bag på kvinden, da hun allerede var blevet informeret om dette ved henvendelse til vor grundejerforening, der alligevel ikke havde med sagen at gøre, men hvis kasserer ligeledes havde modtaget

en flot kuvert fra kommunen med tilbud om at få en privat fællesvej til nabo og dermed havde sat sig ind i de forpligtelser, der fulgte med og ikke mindst de manglende rettigheder.

Sagen er så vidt vidt endnu ikke afsluttet. Kommunen har måske ikke udført sin tilsynspligt som vejmyndighed og kan derfor alligevel lige pludselig blive part i sagen, selv om den umiddelbart sendte 'sorteper' videre.

Den forsvundne intention

Alt dette har nok i tidernes morgen ikke været intentionen

med loven for private fællesveje. Men sådan er der nu så meget, når kortsigtet budgettænkning og sparehensyn ser bort fra den oprindelige intention og forsøger at anvende loven til andet end dens oprindelige formål.

Lad os alle blive opklassificerede – især vejene

Var det ikke bedre at anskue vores fælles vejsystem som en samlet kommunal opgave i stedet for at opdele vejene i private fællesveje og offentlige veje?

I stedet for at skulle slutte sig sammen i vejlaug, danne grundejerforeninger og hvad man nu kan finde på for at stå stærkere over for overmagten – kommunen som vejmyndighed – med alle de ressourcer det kræver, var det så ikke bedre, om samtlige pri-

vate fællesveje blev opklassificeret i stedet. Bare alene navnet "opklassificere" forpligter jo næsten til noget bedre.

Den uheldige cyklist ville givetvis have været rigtig glad for kun at skulle henvende sig ét sted, som tilfældet er ved de offentlige veje. Skiltet ville efter al sandsynlighed på et meget tidligere tidspunkt have været rejst og forsynet med en ny tavle (efter sigende havde skiltet været væltet i mindst 3 uger inden det indtrufne uheld).

Men historien fra det virkelige liv om cyklisten er jo bare noget, der er med til at understrege, at loven for private fællesveje ikke altid synes at være til nytte for de mennesker, der af en eller anden grund havner i ingenmandsland.

Havde man nu som kommune valgt at opklassificere alle private fællesveje til offentlige veje og dannet et selskab til drift og vedligehold af vejene, så er vor påstand, at det ville være en bedre økonomisk og juridisk løsning i stedet for en nedklassificering.

Herved slipper samtlige vejlaug, grundejerforeninger og evt. grundejere for at skulle uddanne sig til jurister, ingeniører, professionelle bygherrer osv. for at kunne varetage den funktion, det er at drive og vedligeholde veje med alt hvad der til hører. Bare det at skulle udarbejde en

drift- og vedligeholdskontrakt med en entreprenør, kan nok give mangen en grundejer søvnløse nætter.

Entreprenørerne vil være lykkelige for ikke at få et eller andet stykke virvar af vejstrækninger at skulle vedligeholde, men kunne få store reelle og sammenhængende vejstrækninger at byde på ved en evt. udlicitering af drift- og vedligehold for hele vejnettet.

I stedet for de mange selvbestaltede jurister, ingeniører m.v. i de enkelte vejlaug, grundejerforeninger og blandt grundejere kunne et selskab for "Drift og vedligehold af veje" styres af tre til fire personer med indgående forstand på drift og vedligehold af veje og dermed indgå på professionel vis i forhandlingerne med eventuelle entreprenører samt vedrørende tilsyn med hvorledes de aftalte opgaver udføres.

I forbindelse med planerne om nedklassificeringen af de offentlige veje har Lyngby-Taarbæk Kommune jo allerede oplyst et beløb pr. løbende facademeter for overtagelse af drift og vedligehold af de nedklassificerede veje, så det ville måske være en smal sag at lave det samme regnestykke for det offentlige vejnet. Kommunen kunne så ligestille alle borgere og grundejere langs de nu opklassificerede ved at pålægge alle en "færdselsafgift" i stil

med den påtænkte "kørselsafgift" for biler og samle beløbet i et selskab, hvis eneste formål er "Drift og vedligehold af veje". Herved undgås også, at kassen lige pludselig bliver drænet for kapital, hvis en eller anden sulten politiker skulle få tårer i øjnene af at se en forsømt skole et eller andet sted i kommunen lige op til et kommunalvalg.

Et lidt større eksempel fra dagligdagen

Risbækvej på Møn er blevet nedklassificeret til en privat fællesvej med det resultat, at én grundejer, skal betale ca. kr. 100.000,- for istandsættelsen af en tidligere forsømt offentlig vej. Indslag i Tv-avisen DR1 lørdag d. 10. oktober 2009 kl. 18:30.

Vi lader lige teksten stå lidt til skræk og advarsel!!!

Derfor – kære grundejer – slut op omkring vor grundejerforening ved at melde dig ind, hvis du ikke allerede er medlem.